

- OKD bude již příští rok vyrábět elektřinu a teplo z důlního plynu
- Přechod práv a povinností při převodu k jinému zaměstnavateli
- SEK = dostupná, bezpečná a cenově přijatelná energie

Horníci z Dolu Paskov místo černého uhlí dnes těží metan

Důl Paskov je označení pro důlní komplex společnosti OKD. Skládal se z lokalit Staříč, Chlebovice, Sviadnov a Frenštát a jeho celková těžba činila téměř 18,5 milionu tun uhlí. Důlní pole se rozkládalo na ploše 40 km². Těžba probíhala v Podbeskydské uhelné pánvi (geomorfologický celek Ostravská pánev) a jednalo se o jediný činný důl této pánve.

Počáteční stav pracovníků Dolu Paskov představoval 203 lidí. Když se jeho výstavba a provoz rozšiřovaly, stav stoupal a v roce 1972 zde bylo zaměstnáno již průměrně 2350 lidí. V roce 1961 začala pro ně výstavba prvních podnikových bytů, a to v Paskově a v roce 1965 pak dalších 480 bytů ve Frýdku-Místku na sídlišti Riviéra a 60 bytů v Ostravě-Hrabůvce.

Bytová výstavba, zejména ve Frýdku-Místku a Ostravě, dále pokračovala podle potřeb šachty. Mimoto vlastnil Důl Paskov také všestranně vybavenou hotelovou ubytovnu pro své, zvláště svobodné zaměstnance ve Frýdku-Místku s kapacitou 880 lůžek. Důl byl vybaven rovněž velmi kvalitním zdravotnickým zařízením i vlastním zařízením pro rekreaci zaměstnanců.

Po zestátnění OKD přišel útlum a konec těžby

Těžba černého uhlí v Dole Paskov byla ukončena 31. března 2017 v ranních hodinách po vyfárání poslední noční směny. Před ukončením těžby pracovalo v dole více než 1300 zaměstnanců, z nichž asi jen 200 mělo přejít do Dolů ČSA a ČSM v karvinské části OKD. Hornic-

ké lokality Paskov, Staříč a Chlebovice byly od tohoto dne minulostí.

O tom, co se na bývalém dole Paskov dělo od roku 2017 do dnešních dnů, HGN hovořil s předsedou nového Závodního výboru Základní organizace Odborového svazu PHGN Dolu Paskov Ing. Martinem Kaňou. Nového výboru proto, že se původně s činností této odborové organizace počítalo pouze na roky 2020 až

2024. Útlum, a hlavně technická likvidace se zkomplikovala a odborová organizace stále žije a pracuje.

Metan jako zdroj energie a tepla

„Od 1. dubna 2017 má bývalý Důl Paskov nové jméno: Závod Útlum-Jih. Mnoho bývalých zaměstnanců přešlo na jiné doly nebo využilo sociální programy, případně odešlo do předčasného důchodu,“ říká předseda Kaňa. „Na dole Paskov probíhá v současnosti technická likvidace. Když v roce 2017 skončila těžba uhlí, původní důlní stroje a zařízení, o které byl zájem, se převážely na jiné šachty. Až poté se začaly zasypávat důlní jámy. K tomu ještě přibyl Důl Frenštát, který byl do roku 2023 rovněž zasypán. Takže na bývalém Dole Paskov je všech šest důlních jam zasypaných a jsou zabetonované, ale tažné jámy stále fungují jako zásobníky metanu,“ dodává.

Pro laika je dost obtížné představit si, co to znamená. „Asi 400 metrů pod povrchem se zalila takzvaná betonová zátka a pod ní je volný prostor, kde se uvolňuje důlní plyn metan. Nad betonovou zátkou vede potrubí, kterým se v současné době – laicky řečeno – odsává metan a přes degazační stanici plyn proudí pro Greengas Paskov, který dodává plyn do sítě,“ říká Martin Kaňa a pokračuje vysvětlením co je degazace a jak to vše vzniklo:

„Degazace metanu na Dole Paskov probíhala už v průběhu těžby uhlí a pokračuje i po jeho uzavření. Těžený metan se ekologicky využívá jako zdroj energie. Po uzavření dolu v roce 2017 převzala těžbu metanu společnost Green Gas DPB, dříve OKD DPB Paskov. Společnost provozuje těžební stanici v Paskově, která odčerpává metan z původních důlních jam. Důlní plyn je distribuován k odběratelům, kteří jej používají jako náhradu za zemní plyn. Část plynu je využívána v kogeneračních jednotkách k výrobě elektřiny a tepla. Metan je sice nebezpečný, ale zato ekologický skleníkový plyn. Jeho kontrolovaný sběr a využití jako paliva namísto uvolňování do atmosféry snižuje negativní dopad na životní prostředí. Využití důlního plynu představuje lokální zdroj energie pro vytápění a výrobu elektřiny v regionu. Jedná se tedy o ekologickou činnost, navíc ekonomicky výhodnou. Když k tomu připočteme, že stávající provoz a nedokončenou technickou likvidaci dolu zajišťuje „jen“ 50 zaměstnanců, je výhodnost tohoto projektu nabíledni.“

Důlní věže šly k zemi

Součástí technické likvidace je odstřel všech důlních věží na těžebních lokalitách Dolu Paskov. Přežily dvě těžní věže, a to na lokalitě Sviadnov a Frenštát. „Věž ve Sviadnově před odstřelem zachránilo, že byla v minulosti prohlášena kulturní památkou. O odstranění těžní věže ve Frenštátě usilovali místní občané i se starostou již v minulosti. Starosta ale obrátil a rozhodl věž ponechat jako vzpomínku na hornickou historii. Navíc státní podnik DIAMO už velkou část území předal právě obci Trojanovic,“ říká předseda závodního výboru.

Na otázku, co všechno tedy dělá již zmíněných 50 zaměstnanců, má pohotovou odpověď: „Zajišťují v degazační stanici odtěžování metanu a údržbu technických budov. Hlavně ale dělají betonové povaly na povrchu v místech, kde ústily důlní jámy. Horníci povaly nazývají pomníkem nebo betonovým náhrobkem, ze kterého ústí potrubí, z něhož se odsává metan.“

Hornické odbory vykonávají pestrou činnost

Po těchto vyčerpávajících informacích jsme Martina Kaňu požádali, aby nám řekl podrobnější informace o své odborové organizaci.

„Jsme součástí Sdružení hornických odborů a jako předseda základní organizace se zúčastňuji zasedání rady SHO. Pro členy zajišťujeme kromě požitků vyplývajících z podnikové kolektivní smlouvy, další akce. Úseky mají možnost čerpat na konci roku příspěvek na konferenci i na sportovní činnost. Jednou ročně pořádáme bowlingový turnaj, poskytujeme příspěvky na sportovní činnost a naši členové mohou využívat služeb právního poradenství v rámci SHO. Provazujeme běžnou odborovou činnost včetně různých výhod, na které mají naši členové nárok. Tam, kde se pracuje s důlním plynem, je namístě zvýšený důraz na bezpečnost práce. Naše organizace sice nemá vlastního inspektora, ale zastřešuje nás svazový inspektor bezpečnosti práce Ing. Ivo Kavka, s nímž jsme velice spokojeni,“ popisuje.

„Zrození“ odborového předsedy

Museli jsme vyvinout určité úsilí, aby nám Martin Kaňa prozradil, jak se k odborové funkci dostal.

„Nejsem uvolněným odborovým funkcionářem, takže funkci vykonávám až po pracovní době. Pracuji jako vedoucí technik na elektro úseku a ke stávající funkci jsem se dostal tak trochu náhodou. V roce 2020 v čase útlumu a technické likvidace dolu končil ve funkci předsedy můj předchůdce. Předseda odborového svazu Rosťa Palička trval na tom, aby i odborová organizace nezanikla, ale dál fungovala a pracovala. Požádal mě, abych se stal členem závodního výboru. Oponoval jsem, že jsem do té doby nebyl nikdy funkcionářem, ale pouze členem.

Rosťa mě ujistil, že nového předsedu základní organizace už má domluveného, takže budu pouze členem a možná i místopředsedou závodního výboru. Jenže po půl roce tehdejší předseda ukončil pracovní poměr a složil funkci. Takže jsem byl zvolen neuvolněným předsedou odborové organizace a funkci vykonávám již pět let. A abych toho neměl málo, jsem členem rady SHO a členem rady Odborového sva-

zu PHGN a na Paskově budu pracovat až do zániku odborové organizace,“ má jasno Martin Kaňa.

Dále jsme se ho zeptali, zda předsedovi Paličkovi nezalívá, že ho nalákal do výboru odborové organizace a slíbil, že bude pouze členem výboru.

„Rostislav Palička byl dlouholetým předákem razičského kolektivu na Dole Paskov a předsedou zdejší odborové organizace. Důl Paskov je pro Rosťu srdeční záležitostí, a proto mu záleželo na tom, aby zdejší odborová organizace nezanikla. Jako předseda Odborového svazu PHGN má úkolů a starostí nad hlavu. Musím ho ale pochválit i přesto, že mi slíbil, že budu pouze členem závodního výboru, ale nečekaný vývoj na dole tomu chtěl jinak. Kdykoliv má Rosťa služební cestu na severní Moravu, kde i bydlí, nebo ho pozveme na naši odborovou konferenci, tak se snaží za námi přijet a zúčastnit se. Říká, že ho pobyt mezi horníky a odboráři na bývalém Dole Paskově vždy zahřeje na srdíčku. A nejen to, kdykoliv se na něho můžeme obrátit o radu nebo o pomoc a on nás nikdy neodmítne. To ale platí i pro zaměstnance odborového svazu a svazové právníky Antonína Těšíka a Markétu Marinkovou.“

V nejbližší budoucnosti se zatím bude těžit metan

Zajímalo nás, jak dlouho ještě odbory a vůbec práce na Paskově vydrží.

„Na to si netroufám dát konkrétní odpověď. Stojí zde ještě velká skipová budova, která měla být, podobně jako těžní věže, již dávno odstělena. Poslední termín byl letos v říjnu, ale firma, která měla odstřel provést, našla v budově tuny nebezpečného odpadu. Takže se musí vše odklidit a skip se možná bude likvidovat až příští rok. Od poloviny příštího roku tady už ale 50 lidí pracovat nebude. Představa je asi 20 až 25 pracovníků, kteří budou zajišťovat chod degazační stanice a starat se o provoz. Až se skipová budova odstřelí, tak tito pracovníci budou muset na povrchu udělat betonový poval pro potrubí, kudy se bude odsávat metan, a to rozhodně nenastane za týden, měsíc, nebo i rok. A metan se bude těžit nejen na Dole Paskov, ale i v samotném OKD ještě dvacet, ale třeba i padesát let,“ končí s výkladem předseda Martin Kaňa, kterému je 61 let a je již požívatel hornického stárobního důchodu.

A jak se ukázalo, jeho odhad na další těžbu metanu v OKD je poměrně přesný.

Potvrzuje to tisková zpráva OKD, z níž citujeme:

STONAVA – Těžební společnost OKD se již naplno připravuje na další podnikání po ukončení hornické činnosti v prvním čtvrtletí roku 2026. Nyní podepsala smlouvu na dodávku kogenerační jednotky v hodnotě přes 20 milionů korun, která bude z důlního plynu vyrábět elektrickou energii a teplo. V provozu bude od 4. čtvrtletí 2026. Kogenerační zařízení na kombinovanou výrobu elektřiny a tepla bude spalovat důlní plyn obsahující více než 40 % metanu a vyrobí z něj 1 MWh elektrické energie za hodinu, což představuje roční výkon 7500 MWh. Vyrobenou elektřinu a teplo bude společnost využívat ve svých zařízeních a k prodeji do sítě.

Celou tiskovou zprávu si můžete přečíst na: <https://www.okd.cz/cs/media/tiskove-zpravy-a-aktuality/223/okd-bude-jiz-v-pristim-roce>

Petr Kolev

OSTRAVA: Vedení OKD rozhodlo o ukončení těžby černého uhlí k 31. lednu 2026. Tento krok navazuje na dříve avizované rozhodnutí o ukončení těžby v 1. čtvrtletí 2026. Tímto datem se uzavře více než dvousetletá historie těžby černého uhlí v ČR. V souvislosti s tímto rozhodnutím dojde k dalšímu snížení počtu zaměstnanců. Z organizačních důvodů odejde 750 pracovníků, jimž bude vyplaceno odpustné až do výše 11násobku průměrného měsíčního výdělku. Zaměstnancům, kteří budou hledat nové uplatnění, je k dispozici firemní program Nová šichta. V lednu pro ně bude opět zřízeno také mobilní pracoviště Úřadu práce na severní lokalitě Dolu ČSM.

MOST: V lomu ČSA se po schválení změny plánu sanací a rekultivací pokračuje v závěrečné etapě prací, kterými se zahradí následky těžby. Podle posledních moderních přístupů dostává větší prostor po ukončení těžby příroda. Ve vytěženém lomu ČSA, který patří skupině Sev.en Česká energie, vyhlásilo v říjnu ministerstvo životního prostředí národní přírodní památku. V lomu pokračují sanační práce. Velká část těžební jámy už rekultivací prošla. Tam, kde se těžilo, jsou dnes vodní plochy, pole, louky, les. Dosud se v lomu ČSA zrekontovalo 2800 ha plochy a dalších bezmála 1200 ha se ještě musí dokončit a 500 ha plochy zaplní budoucí jezero. Na zahlazení následků těžby nečerpá Severní energetická peníze z veřejných zdrojů.

Z regionů

STONAVA: Pozvání na osobní setkání s generálním ředitelem OKD Romanem Sikorou přijalo 113 žen pracujících v této firmě. Uskutečnilo se v kulturním domě Dolu ČSM a jeho součástí byl společný oběd. Roman Sikora ženy přivítal a uvedl, že v současnosti OKD zaměstnává 2400 pracovníků, z nichž 180 jsou ženy. Ujistil je, že i když je firma tak trochu mužským světem a vše se zdánlivě točí kolem horníků a hornických profesí, je si vědom toho, že bez žen, jejich podpory, pracovního nasazení a ženského přístupu k věcem, pečlivosti a smyslu pro detail, by na šachtě nic dobře nefungovalo.

SOBĚŠOVICE: 20. srpna byl v Soběšovicích slavnostně otevřen nový spolkový dům. Stavba nahradila původní budovu z roku 1976, která sloužila především jako zázemí fotbalového klubu. Nový spolkový dům poskytne moderní a dostupné zázemí pro kulturní, společenské i sportovní aktivity. Sloužit má nejen jednotlivým spolkům obce, ale i široké veřejnosti.

HRACHOLUSKY: Na vodní nádrži Hracholusky a v jejím okolí se konalo dvoudenní součinnostní cvičení záchranářů z Hlavní báňské záchranné stanice Ostrava, Závodní báňské záchranné stanice Odolov, Vodní záchranné stanice Českého červeného kříže Plzeň a Sboru dobrovolných hasičů Chudenice. Záchranáři procvičovali kromě zdravotní i lezecké dovednosti nebo hledali tělo pod vodou.

MOST: Jeden ze symbolů města Mostu, kostel Nanebevzetí Panny Marie, letos slaví významné výročí. Pozdně gotický chrám z 16. století se přesouval od 30. září do 27. října 1975 po trase dlouhé 841,1 metru. Pohyboval se průměrnou rychlostí přes dva centimetry za minutu. Transport více než 12 tisíc tun vážících objektu je zapsán v Guinnessově knize rekordů jako nejtěžší předmět přepravený po kolejích. Zhruba stovka lidí z Čech i sousedního Saska si v Mostě událost připomněla happeningem nazvaným Kostel 50.

PRÁVNÍ PORADNA

Přechod práv a povinností při převodu k jinému zaměstnavateli – 1. část

Odborové organizace se obrátily na pracoviště Odborového svazu PHGN svazu s dotazy týkajícími se přechodu práv a povinností při převodu zaměstnanců k jinému zaměstnavateli. Na dotazy odpovídala svazová právnička Mgr. Markéta Marinková.

zaměstnavatele. Např.: dosavadní zaměstnavatel uzavře s odborovou organizací novou kolektivní smlouvu dne 28. února 2026 s účinností od 1. března 2026. Dosavadní kolektivní smlouva tedy bude pro nového zaměstnavatele závazná do 28. února 2026.

Se zaměstnavatelem máme uzavřenu podnikovou kolektivní smlouvu do 31. prosince 2025. Je v ní však ustanovení, že nebude-li do tohoto data uzavřena kolektivní smlouva na další období, prodlužuje se účinnost této smlouvy, a to do dne účinnosti nové smlouvy, nejdéle však do 31. prosince 2026. K převodu zaměstnanců má dojít od 1. listopadu 2025. Zatím kolektivní smlouva na rok 2026 sjednána není a nevíme kdy a zda vůbec bude. Jak to bude s přechodem práv a povinností z kolektivní smlouvy u dotčených zaměstnanců?

Odpověď:

Zákoník práce v § 338 odst. 2 stanoví:

„(2) Dochází-li k převodu činnosti zaměstnavatele nebo její části (dále jen "činnost zaměstnavatele"), přecházejí práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů v plném rozsahu na přejímajícího zaměstnavatele; práva a povinnosti z kolektivní smlouvy přecházejí na přejímajícího zaměstnavatele do doby účinnosti kolektivní smlouvy, nejdéle však do konce následujícího kalendářního roku.“

Z uvedeného vyplývají tři možnosti:

1) Podaří-li se u dosavadního zaměstnavatele uzavřít novou kolektivní smlouvu na období od 1. ledna 2026, pro převedené zaměstnance budou u nového zaměstnavatele platit nároky ze stávající kolektivní smlouvy po dobu její účinnosti, tj. do 31. prosince 2025.

2) Pokud se u dosavadního zaměstnavatele nepodaří uzavřít novou kolektivní smlouvu na rok 2026 a účinnost stávající kolektivní smlouvy tak bude automaticky prodloužena do 31. prosince 2026, budou nároky převedených zaměstnanců u nového zaměstnavatele trvat do 31. prosince 2026.

3) Novou kolektivní smlouvu se podaří uzavřít až během roku 2026. Do té doby bude automaticky prodloužena účinnost stávající kolektivní smlouvy a po stejnou dobu budou platit nároky z ní pro převedené zaměstnance u nového

V kolektivní smlouvě máme nasmlouvan nárok na „mzdu na Vánoce“, s tím, že se vyplácí nejpozději ve výplatním termínu mzdy za listopad. Rozhodným obdobím pro posouzení nároku na mzdu na Vánoce

je období od 1. května do 31. října. Budou mít převedení zaměstnanci nárok na mzdu na Vánoce a kdo jej bude vyplácet?

Odpověď:

Předpokládám, že výplatním termínem mzdy za listopad je u vás prosinec. V té době bude již zaměstnanci vyplácet mzdu nový zaměstnavatel. Mzdu na Vánoce by tedy měl vyplácet také nový zaměstnavatel (jestliže zaměstnanec splní všechny podmínky pro vznik nároku). Ostatně se mzdou za měsíc říjen to bude obdobné – vyplatí ji nový zaměstnavatel v listopadu, ačkoliv půjde o mzdu za práci, kterou zaměstnanec vykonával v říjnu ještě u předchozího zaměstnavatele.

Kolektivní smlouva však pro „mzdu na Vánoce“ uvádí, že se vyplácí „nejpozději“ ve výplatním termínu mzdy za listopad. Je tedy možné, aby došlo k jejímu vyplacení dříve. Vzhledem k tomu, že rozhodné období končí 31. října, lze ji vyplatit teoreticky nejdříve 1. listopadu, což však není z hlediska praxe pravděpodobné. Je věcí stávajícího a nového zaměstnavatele, jak si domluví řešení těchto a podobných nároků, i to by mělo být součástí dohody o převodu činnosti. Doporučuji odborové organizaci, aby i řešení výplaty obdobných nároků bylo předmětem projednávání převodu zaměstnanců s dosavadním zaměstnavatelem.

Jestliže je jedním z převáděných zaměstnanců také člen odborového orgánu, je povinen zaměstnavatel požádat odborovou organizaci o předchozí souhlas jako v případě uvedeném v § 61, odst. 2 zákoníku práce?

Odpověď:

Ne. Zákoník práce tuto ochranu člena odborového orgánu stanoví pro případ okamžitého zrušení pracovního poměru nebo výpovědi. Jde o ochranu před ztrátou zaměstnání. Při převodu zaměstnance ke skončení pracovního poměru nedochází, i nadále trvá beze změn (jen s časovým omezením stanoveným zákoníkem práce ohledně nároků z kolektivní smlouvy, viz výše), mění se „pouze“ zaměstnavatel.

Co má dělat zaměstnanec, který je již v pracovní neschopnosti a ta mu skončí až po dni převodu?

Odpověď:

Po skončení pracovní neschopnosti se dostaví na své pracoviště ve stanovené pracovní době. Buď zde bude vykonávat stejnou práci jako dosud, se stejnými kolegy a nadřízeným, nebo se v den příchodu dozví, k jakým u něj dochází změnám, ty však musejí být stále v souladu s pracovní smlouvou, kolektivní smlouvou, popř. jinými uzavřenými smlouvami (např. o pravidelném pracovišti pro účely cestovních náhrad, o pohotovosti apod.).

Mgr. Markéta Marinková,
právnička OS PHGN

2. ČÁST OTÁZEK A ODPOVĚDÍ BUDE ZVEŘEJNĚNA V PROSINCOVÉM VYDÁNÍ HGN.

SEK = dostupná, bezpečná a cenově přijatelná energie

V minulosti jsme čtenáře HGN informovali, že se především z iniciativy našeho odborového svazu, ale také díky vstřícnosti ministra průmyslu a obchodu Lukáše Vlčka podařilo založit a oficiálně ustavit při ministerstvu Energetickou tripartitu. Na rozdíl od svého předchůdce Jozefa Síkelého je Lukáš Vlček nakloněn komunikaci a otevřenému jednání se sociálními partnery, tedy i s odbory. Měli jsme možnost zřetelně vidět obrovský rozdíl mezi nimi – komunikativním Lukášem Vlčkem a arogantním kariéristou Síkelou.

Poslední zasedání Energetické tripartity se odehrálo 22. září, těsně před konáním parlamentních voleb, a o to bylo jednání tripartity vzácnější. Tripartita rovněž projednala přípravu Státní energetické koncepce (SEK). Účastníci si vyžádali, aby návrh koncepce byl sociálním partnerům zaslán v předstihu k připomínkovému řízení.

Nyní je po volbách a jsou známy vítězné politické strany, které sestavují novou koaliční vládu. Partaj pana ministra mezi nimi není, ale Lukáš Vlček s námi přesto komunikuje, a právě v minulých dnech poslal našemu odborovému a zaměstnavatelskému svazu návrh Státní energetické koncepce k připomínkovému řízení. K tomu bych chtěl dodat, že na rozdíl od „opičáren“, které nám předvádějí premiér Fiala a ministr financí Stanjura ohledně státního rozpočtu, ministr Vlček nadále jedná korektně a zodpovědně a poslal nám pozvánku na zasedání Energetické tripartity, která se uskuteční 4. listopadu. Očekávám, že budeme společně se zaměstnavateli a s ministrem opět jednat o Státní energetické koncepci.

Novou energetickou koncepci ČR ale bude schvalovat nová vláda a nebude to mít jednoduché. Energetika je Evropskou unií nejvíce šikanovaný sektor. Za této situace schválit Státní energetickou koncepci, která by skutečně odpovídala potřebám České republiky, firmám a domácnostem a platila několik let, bude velice těžké. Členský stát EU si sice může podle potřeby sestavit vlastní energetický mix, ale nesmyslné unijní předpisy ho okamžitě osekají a znemožní, aby se stal skutečně strategickým dokumentem pro Českou republiku.

Doufám, že na listopadové Energetické tripartitě dojdeme k rozumnému výsledku a pan ministr bude dále zastávat názor, že elektrická energie pro potřeby Česka by se měla ze sta procent vyrobit na našem území. Stávající energetická koncepce ale zřejmě tento záměr neumožní. Už z toho důvodu, že se klade důraz na takovou energetickou soustavu, která by umožňovala elektřinu nejen exportovat, ale především ji importovat. Již nyní dovážíme palivo pro jaderné elektrárny, zemní plyn a ropu, dokonce i uhlí. Zavíráme a likvidujeme hlubinné uhelné doly a povrchové uhelné lomy a v zemi zůstávají nevytěženy miliony tun kva-

litního černého a hnědého uhlí. Poslední černouhelný důl v Česku, Důl ČSM v rámci OKD končí v lednu příštího roku. Povrchové lomy hnědého uhlí rovněž končí nebo omezují těžbu. To vytváří bezpečnostní rizika v otázce soběstačnosti ČR v oblasti energetiky. Země, která donedávna vyvážela elektrickou energii se dostává do závislosti na dovozech těchto komodit.

Proto je nejvyšší čas, aby nová vláda zodpovědně rozhodla, jak se bude v dalších letech v případě energetiky a těžebních společností postupovat. Je jasné, že takzvané obnovitelné zdroje, tedy soláry a větrníky, nejsou schopné uhlí, plyn a jádro nahradit. A přesto, že už jsme již byli svědky důrazného varování v podobě poměrně velkého blackoutu a několika menších na území ČR, stejně se tyto nestabilní zdroje jako soláry a větrníky prosazují.

Každá národní vláda má možnost, a řekl bych, že i povinnost, plánovat a rozhodovat především podle potřeb svého státu a obyvatel, a ne podle nesmyslných příkazů EU. Jako příklad bych uvedl sousední Polsko.

Doufám a velice bych si přál, aby se nová česká koaliční vláda chovala tak, že naše národní politika bude nadále do určité míry součástí EU, ale rozhodovat bude vláda především sama a ve prospěch obyvatel České republiky. To se může realizovat právě při přípravě nové Státní energetické koncepce, protože fungující energetický sektor je základní podmínkou bezpečnosti státu. Dostupná, bezpečná a cenově přijatelná energie je jednou ze základních podmínek pro samu existenci demokratické společnosti, a právě Státní energetická koncepce by měla být výrazem odpovědnosti státu za vytváření podmínek pro spolehlivě a dlouhodobě bezpečně dodávky energií a pro jejich efektivní využívání za ekonomicky oprávněné, a přitom přijatelné ceny.

Rostislav Palička, předseda OS PHGN

Polské odbory připravují další demonstraci

Polské odborové svazy z těžebního a hutního průmyslu oznámily na 4. listopadu velkou demonstraci v Katovicích. Protest má upozornit na stále vážnější situaci v těchto odvětvích, především v průmyslovém regionu Slezska, kde dochází k prudkému útlumu výroby, ztrátám pracovních míst a rostoucí nejistotě mezi zaměstnanci.

Už 13. října 2025 odborové centrály působící v regionu obnovily činnost Meziobdobového protestního výboru. Podle jejich představitelů se jedná o reakci na „dramaticky těžkou situaci“ v tamním průmyslu, která ohrožuje desítky tisíc pracovních míst. Výbor má koordinovat činnost jednotlivých odborových organizací a sjednotit jejich požadavky vůči vládě.

Vláda nemá jasný plán

Odbory kritizují kabinet za to, že dosud nepředstavil jasný plán, který by zajistil dlouhodobou stabilitu těžebního a hutního sektoru. Tvrdí, že absence konkrétních kroků ohrožuje nejen zaměstnance, ale i celé komunity závislé na průmyslové výrobě.

Jedním z klíčových problémů je dle výboru fakt, že vládnoucí politici nesplnili závazky ze čtyř roků staré tzv. Sociální dohody o transformaci průmyslu v regionu. Tento dokument měl být základem pro postupný přechod regionu ke konkurenceschopnějším a ekologičtějším technologiím a měl regionu pomoci znovu získat ekonomickou sílu.

Odboráři upozorňují, že nejen těžba uhlí a hutnictví, ale i další odvětví nejsou schopná zvládnout extrémně rostoucí ceny energií, což přisuzují převážně klimatické politice Evropské unie.

Podle dokumentu výboru si obyvatelé regionu musí zvykat na riziko snižování mezd a v krajním případě i propouštění. Hovoří se dokonce o ztrátě desítek tisíc pracovních míst, která by se mohla týkat nejen průmyslu, ale i navázaných služeb a veřejné sféry.

„Nejdeme do ulic kvůli politice, ale kvůli lidem, kteří každý den přicházejí o práci,“ uvedl zástupce hornických odborů. Podle něj se do katovické manifestace zapojí několik tisíc pracovníků z celého Polska.

Poslední měsíce přinesly v různých částech Slezska série menších protestů. Odbory varují, že pokud vláda nezačne s nimi jednat, budou nuceny přistoupit k dalším, tentokrát razantnějším krokům.

Meziobdobový výbor apeluje na vládu, aby okamžitě přijala opatření vedoucí ke stabilizaci a ochraně pracovních míst v regionu. „Potřebné jsou rozhodné kroky a konkrétní opatření,“ zdůrazňuje výbor v závěru dokumentu podepsaném představiteli čtyř hlavních odborových organizací. Informace uvedené v článku pocházejí z podkladů zveřejněných polskými odborovými organizacemi.

Miroslav Klika

Měsíčník Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu

HORNÍK — GEOLOG — NAFTAŘ
Vydává: Odborový svaz PHGN, www.osphgn.cz
Editor: Petr Kolev, e-mail: petr.kolev9@gmail.com,
mobil: 739 534 611